

СОДРЖИНА

дефектолошка стручно-научна проблематика

Бисера МЛАДЕНОВСКА, Владимир ТРАЈКОВСКИ
СТАВОВИТЕ И МИСЛЕЊАТА НА РОДИТЕЛИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ЗА СЕКСУАЛИОТ РАЗВОЈ, ОДНЕСУВАЊЕ И ПОЛОВ ИДЕНТИТЕТ КАЈ ЛИЦАТА СО АУТИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 7

медицинска проблематика

Валентина ДУКОВСКА, Аспазија СОФИЈАНОВА, Филип ДУМА, Живко ЈУЗЕВСКИ
АСФИКСИЈАТА И РАЗВОЈНИТЕ ПОСТИГНУВАЊА КАЈ ВИСОКО РИЗИЧНИТЕ НОВОРОДЕНИ 25

Јелена ТАДИЌ, Даринка ШОСТЕР, Нада ДОБРОТА ДАВИДОВИЌ, Надица ЈОВАНОВИЌ СИМИЌ
СТЕПЕНОТ НА СУБЈЕКТИВНОТО ТРПЕНИЕ НА РЕАКЦИЈАТА ОД СОГОВОРНИКОТ – РЕДУКЦИЈА НА ГРУПНИОТ СТАЦИОНАРЕН ТРЕТМАН - 39

Ана ПОПОСКА, Силвана ФИЛИПОВА
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ФОНОЛОШКО – АРТИКУЛАТНИТЕ РАСТРОЈСТВА ВО ФУНКЦИЈА НА ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ДИЈАГНОЗА 53

психолошко-педагошки преглед

Огнен СПАСОВСКИ
ПРЕТПОСТАВКИТЕ ЗА ИНКЛУЗИВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И УЛОГАТА НА НАСТАВНИЦИТЕ И СТРУЧНИТЕ СЛУЖБИ 67

од практиката за практиката

Амелија ФАРНЕСЕ, Вивијана ЛАНГЕР
ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА НА ПСИХИЈАТРИСКИТЕ ПАЦИЕНТИ ПРЕКУ ПСИХО-СОЦИЈАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА 87

искуства и новини од светот

Павел СИКОРА, Ванда РЕПИСКА, Марија ШУСТРОВА, Лукач ХАЛЧАК
ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ПАРАОКСОНАЗНАТА И АРИЛЕСТЕРАЗНАТА АКТИВНОСТ НА ПАРАОКСОНАЗА 1 (ПОН1) ВО ЗАВИСНОСТ ОД 55 (L/M) И 192 (P/R) ДНК ПОЛИМОРФИЗАМ КАЈ ВОЗРАСНИТЕ ЛИЦА СО ДАУНОВ СИНДРОМ 103

Метју П. ЦЕНИКИ
СТАРЕЕЊЕ НА ВОЗРАСНИТЕ СО ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ: ПЕРСПЕКТИВИ НА ПРОЈАВЕНИТЕ СЕРВИСНИ ГРИЖИ 114

CONTENTS

special education-professional and scientific issues

Bisera MLADENOVSKA, Vladimir TRAJKOVSKI,
OPINIONS AND ATTITUDES OF PARENTS AND STUDENTS FOR SEXUAL DEVELOPMENT, SEXUAL BEHAVIOR AND GENDER IDENTITY OF PERSONS WITH AUTISM IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA 7

medical issues

Valentina DUKOVSKA, Aspazija SOFIJANOVA, Filip DUMA, Zhivko JUZEVSKI
ASPHYXIA AND DEVELOPMENTAL OUTCOME IN HIGH RISK INFANTS 25

Jelena TADIKJ, Darinka SHOSTER, Nada DOBROTA DAVIDOVIKJ, Nadica JOVANOVIKJ SIMIKJ
SUBJECTIVE DISTRESS CAUSED BY CO-SPEAKERS' REACTIONS – REDUCTION DURING STATIONARY GROUP TREATMENT- 39

Ana POPOSKA, Silvana FILIPOVA
COMPARATIVE ANALYSIS OF ARTICULATION AND PHONOLOGY DISORDERS IN FUNCTION OF DIFFERENTIAL DIAGNOSIS 53

psychological and pedagogical survey

Ognen SPASOVSKI
PRINCIPLES OF THE INCLUSIVE EDUCATION AND THE ROLE OF TEACHERS AND IN-SCHOOL PROFESSIONAL STAFF 67

from practice to practice

Amelia FARNESE, Viviana LANGHER
THE DE-INSTITUTIONALIZATION OF PSYCHIATRIC PATIENTS THROUGH PSYCO- SOCIAL REHABILITATION 87

world experience and current events

Pavel SÝKORA, Vanda REPISKÁ, Mária SHUSTROVÁ, Lukách HALCHÁK
ESTABLISHMENT OF PARAOXONASE AND ARYLESTERASE ACTIVITY OF PARAOXONASE 1 (PON1) IN DEPENDENCE ON 55(L/M) AND 192(Q/R) DNA POLYMORPHISM IN ADULT PEOPLE WITH DOWN SYNDROME 103

Matthew P. JANICKI
AGING ADULTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES: PERSPECTIVES ON EMERGING SERVICE CONCERNS 114

вести-информации		news and information	
<i>Оливера РАШИЌ</i>		<i>Olivera RASHIKJ</i>	
УЧИЛИШТЕ ЗА СИТЕ: ПРОКЛАМАЦИЈА НА ИНКЛУЗИВНАТА ЕДУКАЦИЈА	131	SCHOOL FOR ALL: MANIFESTO OF INCLUSIVE EDUCATION	131
<i>Оливера РАШИЌ</i>		<i>Olivera RASHIKJ</i>	
МЕЃУНАРОДЕН ДЕН НА ЛИЦАТА СО ИНВАЛИДНОСТ	133	INTERNATIONAL DAY OF PERSONS WITH DISABILITIES	133
<i>Ангелка ВЕЛКОСКА</i>		<i>Angelka VELKOSKA</i>	
СТРУЧЕН СОБИР: ПРОГРАМИ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТСКИТЕ СТУДИИ И НИВНИТЕ ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО	134	VOCATIONAL MEETING: PROGRAMS FOR INTERNATIONALIZATION OF UNIVERSITY'S STUDIES AND ITS POSITIVE EFFECTS ON THE QUALITY OF THE EDUCATION	134
резимеа од одбранети докторати и магистериуми		abstract from defended doctoral and post-graduate theses	
<i>Нергис РАМО АКЃУН</i>		<i>Nergis RAMO AKGJUN</i>	
СЕНЗИТИВНА КОМУНИКАЦИЈА И ИНТЕРАКЦИЈА СО ДЕЦА СО ПОСЕБНИ ОБРАЗОВНИ ПОТРЕБИ НИЗ ПРИНЦИПИТЕ НА ICDP ПРОГРАМАТА	137	SENSITIVE COMMUNICATION AND INTERACTION SKILLS FOR CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATION NEEDS USING THE PRINCIPLE'S OF THE ICDP PROGRAM	137
<i>Благоја ГЕШИОСКИ</i>		<i>Blagoja GESHOSKI</i>	
СТРУКТУРА НА ТЕЛЕСНИТЕ ДЕФОРМИТЕТИ КАЈ ЛИЦАТА СО МЕНТАЛНА РЕТАРДАЦИЈА	140	STRUCTURE OF BODY DEFORMATIES AMONG PERSONS WITH MENTAL RETARDATION	140
прикази-полемики-рецензии		presentations-arguments-reviews	
<i>Александра КАРОВСКА</i>		<i>Aleksandra KAROVSKA</i>	
ДОМСКА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА РАБОТА Ристо Петров, Лаура П. Ѓурчиновска Наташа Станојковска – Трајковска, Нергис Рамо	143	EDUCATIONAL WORK IN BOARDING SCHOOLS Risto Petrov, Laura P. Gjurchinovska Natasa Stanojkovska – Trajkovska, Nergis Ramo	143
библиографија		bibliography	
<i>Ангелка ВЕЛКОСКА</i>		<i>Angelka VELKOSKA</i>	
БИБЛИОГРАФИЈА	146	BIBLIOGRAPHY	146
листа на рецензенти		list of reviewers	
ЛИСТА НА РЕЦЕНЗЕНТИ	153	LIST OF REVIEWERS	153
индекс на автори		index authors	
ИНДЕКС НА АВТОРИ	154	INDEX AUTHORS	154
упатство до авторите		authors instructions	
УПАТСТВО ДО АВТОРИТЕ	155	AUTHORS INSTRUCTIONS	155
информации за ДТП		information for JSER	
ИНФОРМАЦИИ	161	INFORMATION	161